

Balūwa wa yiba nino
Peetele
akpika ndi
Likpumuuka la mambwa

Kitabu ya yiba niyo atutumbwa Peetele okpika ndi niyi. A beyo, ukpikilya ndi bakilisito ba gudfu yimoti bene. Gutugu mutu bemoti aka kabikyagu be baluwa yi nima a nino ukpikilya ndi batu bi nibo bukpikilya ndi baluwa wa mambwa, kye mumbanza gutugu bemoti aka kibigu be Peetele ukpika ndi babaluwa baba bi nibo aka bo. Abikya ndi iyi asi be baluwa yi nima a baluwa wa yiba nino akpika ndi (Wanda 2 Peetele 3:1).

Peetele abikya ndi be batu bemoti-bemoti bindaga ka bakilisito, banatiwa makpumuuka di no Mongoni Manza nimo utiwa ndi. Bagyaga ndi niyo bopo, banabikya be Yeso kigikugu ndeke bata. Peetele abikya goni ndi be obili ka mukilisito okwononi kabosilo Kunzi. Mutuu mi nimo Yeso upa ndi batu bi nibo ba ndi na ibu wa a ndi mino ka obili mo a ma lingunu. Likpumuuka li nilo bokwononi kogwi ka limbengi kabu nilo.

Yigbananaga ya kitabu ka 2 Peetele niyi:

Yuuso 1:1-2

Beyo obili ka mukilisito okwononi mino kaiko
1:3-15

Wigwinonogoni bingbufu ka mutuu nimo
makana ndi 1:16-21

Batu bi nibo buwonisilogo bengeni likpumuuka
nilo kegu lo ngbingbili 2:1-22

A beyo, Yeso igokuto ndeke 3:1-18

Yuuso

¹ Imi Simoni-Petele nino na mągya-ligubo na atutambwa ka Yeso-Kilisito no nakaukpikilyo batu nibo ba na baya yidingi mufongoni abe niyo kusu, pisi ka bungbingbili ko Kunzi na Muhukuso kusu Yeso-Kilisito.

² Kunzi na Yeso Mombukwono-dosu nino mamibaga bamufukilyi iziyo na maziyo makru.

Kunzi amamakaga na amupnaga

³ A beyo, pisi ko ngu kaki, Kunzi atipa ndi masi nimo okwononi ka obili kusu. Igyonosa ndi beyo kye tiki bakigwinonogo na kabibiso nino atimakaga ndi kaiko pa imoti ka ibiba na bunza kaki bikre.

⁴ Kabyenene na ibiba no ngu yi niyo, Kunzi atipa ndi agume wanza na mudingi kuge. Agya ndi beyo kye makulikanagi ka musasa manye ma obili yi nimu, mabye kuwa yigya kaki mombukwana-daki yi.

⁵ Kinili, gyoni kekele kamatila bunza kugu wa baya kunu, yimibo ka bunza.

⁶ Mamatila yigwi mambengi ka yimibo, miko na limbengi linda kaigwi mambengi na mamatila limbengi linda kaigwinonogo ko Kunzi.

⁷ Kugu wa limbengi la kigwinonogo ko Kunzi wikoni na libukutana, kugu wa libukutana mamatila sipananiso.

⁸ A beyo, makika na yigya niyo yasi, mobuulyogo, amupatu ngu kagya ligubo na kabukuta bumo na makwanana kamibo Mombukwono-dosu Yeso-Kilisito binza.

⁹ Luki limoti, mutũ yi ninɔ keɣũ na yigya yi niyɔ, azwa kaki a mukufu, a abe mutũ wo kolobu ya mamomɔ. Obusoloni be Kunzi asukusoni ndi bunye kaki bandeli.

¹⁰ Kinili, bomika-mama, gyoni kekele kugbe kabailya molikoni nimɔ Kunzi amamakaga ndi mino, na beyɔ amupunaga mino. Makagya nilɔ lasi, makogwigu ndeke ka bunye gutugu iki yi aka.

¹¹ Makagya beyɔ, Kunzi amuukulya mupumi bikpo kogulya ka Bungama ba benze na benze ka Mombukwono-dosu na Muhukuso kusu Yeso-Kilisito.

¹² Kinili, niko asi kamutomosyo aka masye masi makpamuka mi nimɔ, gutugu beyɔ miboni ndi mino yɔ na beyɔ migwinonogo mino ka lingunu niyɔ bamupá ndi.

¹³ Nakaina binza kamuzuzukiso na kamutomosyo ngbingo yi ninɔ na mbeyi bata mino kakutaga aka.

¹⁴ A beyɔ, nakaiba ambe nika banu kaasa nzuyi ya litombu yi niyi, mudongoni beyɔ Mombukwono-dosu Yeso-Kilisito emibisa ndi mino.

¹⁵ Luki limoti, nanya ndeke lasi ambe nakokwo gutugu, wikoni katamanaga masye masi makpamuka mi nimɔ.

Batũ nibɔ bina ndi ibiba ka Kilisito

¹⁶ A beyɔ, takamuzukilyagagu ndi likpamuka lo ngu ya kigoku ka Mombukwono-dosu Yeso-Kilisito abe babibu baya bongɔ na baya bokoli. Luki limoti, tina ndi budingi kaki no miso.

17 A beyo, Kunzi Baba alingisaga ndi boku. Apa ibiba ngbingo yi nino liyu la ibiba yidingi ko Kunzi otukyoku ndi mino kugu wa lisyε, anabikya be: «Nimuna a mikami mupaka, nogwaga magyagya na iyi kugbe.»

18 Ibusu bamombukwono-dosu bi bo tukana ndi liyu li nio kotukyoku kugu wa lisyε, ngbingo yi nino ta ndi mino na ba Yeso ka ngupa yotu.

19 Ta goni kabailya munzina nimo bogyalandu babikyaga ndi. Mogyi binza kaigwinonogo nomu. A mufongoni abe tala nino akanze ko biti, kadwe ko ngbingo yi nino lisyε atinikaga mino na ko ngbingo nino lingutu lo mbolugo anze banu mino ka mambengi kunu.

20 Kambwa wa yasi, wiboni ambe mumbanzu gutugu bemoti aka kakwananigu katumbulaga iyi mukaka bugyalandu ba Mofiso Motu.

21 A beyo, mumbanzu gutugu bemoti aka kanonzinigu ndi na bugyalandu ka sipananiso kaki bikpe. Luki limoti, babikyaga ndi likpumaka ko Kunzi ko pisi ya Limbengi-Lotu.

2

Kunzi ugyogiyatu ndeke bowonisilo ba bongu

1 Ka bundeli, bogyalandu ba kuboboku batu ndi luga ka bomikya Bezaleli. Bowonisilo ba kuboboku bopuponokuto ndeke luga kunu begayo. Bamakya ndeke mutiwi manye na ma bongu bipela, bamanganya ndeke Muwonisilo nino uhukusa ndi, bimakyilya

kɔwɔ ibɔ bɔmɔmbukwana-dabɔ bi bɔnyɛ nɔbɔ ulumwisogo ndɛkɛ biɔbatata.

² Bɔmbanzɔ bɔkrɔ bɔbɔbyaga ndɛkɛ biɔngbɔɔ ka likpɔmɔka lanyɛ. Bɔnaga ndɛkɛ pisi ya lingunɔ payaya ko bulya kabɔ.

³ Kakisa kainisoniso na mukumbo, bɔwonisilo bɔ kɔbɔbɔkɔ bi nɔbɔ bɔlyalyaga ndɛkɛ ka gɔngɔ kunu pisi ka bɔbibɔ baya bɔngɔ-bɔngɔ. Luki limoti, Kunzi umokyonu ndi ka mɔkɔmbɔ ndɛli, bɔkolipyigɔ no lumwogo.

⁴ A bɛyɔ, Kunzi kukwilyagɔ ndi bɔmalaika nɔbɔ bɔgya ndi bɔnyɛ kumbu, luki limoti, ɔfikita ndi ka pa ya kigyogyiso. Na kɔ bɛyɔ, bɔkandaga na bɔselegeni kabɔndaga lisyɛ likɔ nɔgbanga.

⁵ Kunzi kakwilyagɔ ndi gɔni ɔbili wandɛli kumbu, luki limoti, ulumwisaga ndi bɔtɔ banyɛ bɔ ɔbili no tumo. Ahukusa ndi Nɔa aka mɔkaka ninɔ abikyaga ndi likpɔmɔka la lingunɔ, pa imoti na bɔtɔ bɔgɔgɔ madiya na ika.

⁶ Kunzi ɔmakyatɔ ndi gɔni bɔgɔɔ bɔ Sɔdɔmɔ na Gɔmɔlɔ ka mɔngimɔ, ulumwisogo no buku. Ko pisi yi niyɔ, uwonisila ndi bɔtɔ bɔ bɔnyɛ likingyosi la nɔlɔ usilya ndɛkɛ.

⁷ Ahukusa ndi mɔtɔ wɔngbingbili bɛyɔ ka Loti, ninɔ limbɛngi akandikanaga ndi na yigya ya bɔɔfanda ka bɔtɔ banyɛ.

⁸ A bɛyɔ, iyi yi ninɔ mɔtɔ wɔngbingbili ikaga ndi luga ka bɔtɔ banyɛ, anina, anɔkana masyɛ masi ninɔ apɔtaga ndi limbɛngi la bɔngbingbili kaki.

⁹ Kinili, Mombukwono-dosu ibagatu beyo okwononi mino kaukulaga ka bukpeki-kpeki batu nibo bigwinono na iyi. Luki limoti, a mbeyi kaubuulyogo batu banye wa aka wa, anabunda kaugyogyiso ka lisyε liko mukombu.

¹⁰ Kugbe, ugyogyiso ndeke batu nibo bikaga kabye tamanaga yanye ya nzuyi kabu, banina bungama ka Mombukwono-dosu payaya.

Bowonisilo ba bongɔ bi nibo buminaga batu bagogo payaya, ba bakibinika, bakegu na kubangaku na batu ba ibiba ba kugu wa lisyε. Luki limoti bikaga kautumbwa.

¹¹ Gutugu bamalaika aka, nibo bukitogi se bowonisilo ba bongɔ bi nibo no ngu na bututungyo, bakakogigu ngbanga ka batu ba ibiba bi nibo ikani kautumbwa ko misa ka Mombukwono-dosu.

¹² Bowonisilo ba bongɔ bi nibo ba mudongoni abe banyama nibo bakegu na yimibo, bubukuta ndi ko bulya kaugwigo ka bakpaka aka na kamwogo. Batumbwaga makpumuka masi, gutugu nimo bakibigu. Bolumwogo ndeke mudongoni abe banyama bi nibo.

¹³ Bugyogyiso ndeke mudongoni begoyo ibu bugyogyisaga ndi mino batu bagogo. Bogwaga magyagya kotulyoso bingbanganya tamanaga kabu yanye na musikatu. Bogwaga magyagya kamubobo kani ma na ibu kalyalya, buliki kabu luga kunu apaga suni.

¹⁴ Miso kabu amutumo na tamanaga ya bufanda aka bidε, bakupogigu ibu kagya bunye. Bubulisyogo batu nibo ba na mambengi bipoli. Ba goni na mambengi ma ligbugbu ko bulya

mukumbo. Ligbongoni ko Kunzi a kugu kabu!

¹⁵ Bosoni ndi pisi yo ngbingbili, bobungogo na babye niyo ka Balama, mika Beoli. Iyi Balama apaga ndi buyi nibo bapaga ndi ko bulya likpumuka lanye.

¹⁶ Luki limoti, bayoyisa ndi ko bulya banye kaki. A beyo, punda muko yi nino kanzinagigu, apunga ndi kanzina na liyu abe mumbanzu. Kuwa wa gu wa, punda yi nino apakya ndi yigya ya bungingi ka mugyalandu yi nino.

¹⁷ Bowonisilo ba bongo bi nibo ba mufongoni abe makpakpa nimo mufaga. Ba goni abe bekuba nibayo akawiwila na mbumbo. Kunzi ubungusyilogoni ndi pa ko biti niyo bindengbundengbu.

¹⁸ Munzina kabu ikaga nimo makibinika na nimo keggu na izangiya. Pisi ka munzina mi nimo, bugwisisogo batu nibo bupupogi batu banye ka mufongo mbiya be biki kagya budanda.

¹⁹ Bubikyaga be bakulikanagatu ndeke. Luki limoti, ibu bamombukwana-dabu bi ba bosunzu ba budanda nibo akaulumwisogo. A beyo, mumbanzu yikaka-yikaka a musunzu wo luki lasi nilo ikaga na iyi lidita.

²⁰ A beyo, bambanzu boukogoni ndi ka yigya yanyenye ya obili, pisi kamibo Mombukwondosu na Muhukuso kusu beyo ka Yeso-Kilisito. Luki limoti, bakiga bata kumbuso ka yigya yanye yi niyo a ndi ni ufitini yo, obili yi nino bopipilo na iyi ika kuwa wanye kugbe kakitaga nino wa mambwa.

²¹ A gutugu ndi binza kaiko kani bakibigu pisi ya bungbingbili. Kegu ndi na izangiya be bibi, kumbuso yi, basa bata mutuu motu nimo bupá ndi.

²² Likpumuka nilo bagya ndi, akowonisila linganu la ligbitoku nilo abikyaga be: «Inva igilyini kalya mozoyo kaki» na: «Nguya nino apunya kaisukusaga, igilya bata kaituluba ka butulu.»

3

Mombukwono-dosu igokuto ndeke

¹ Ibunu bawai, balawa kami wa yiba kamukpikilyo nima. Kusɔ wa babalawa nibana basi baba, no bi kapa kozuzukiso kusɔ kunu tamanaga yanza ka mutuu mi nimo mukana ndi.

² Nakapa ambe tomononi makpumuka nimo bogyalandu botu bamubikya ndi ka bundeli. Tomononi goni mutuu ka Mombukwono-dosu na Muhukuso, nimo batutumbwa kunu bamupá ndi.

³ Kambwa wa yasi, wiboni ambe ka masye ma mulibo bambanzu bopuponokuto ndeke. Batu bi nibo biko kabye musasa kabu aka bamombukwana-dabu bi. Bamutibaga ndeke bikyaaa,

⁴ banabikya be: «Si Yeso abikya ndi be odokuto ndeke! A kɔwa yani? A beyɔ, katukya wa aka wa botitosu bolumwaga ndi mino, makpumuka masi a mufɔngoni beyɔ aka yɔ a ndi mino wa Kunzi agya ndi mino obili.»

⁵ Bakabusala ka yakolyi be: katukya ka bundeli, Kunzi agya ndi lisyɛ na litombu pisi ka manzina kaki aka. Agbanana ndi litombu no libo, amamula kawa ndi litombu lugo wo libo.

⁶ Kunzi olumwisaga ndi obili wandeli no libo li nilo goni lo, pisi ko tumo yidingi.

⁷ Pisi ka manzina mi nimo goni mo, Kunzi obisoni lisyɛ na obili wa lisyɛ li nili alongo ka lisyɛ li nilo ako ndeke mino ngbanga ka batu ba bunye. Ka lisyɛ li nilo, lisyɛ na obili agbundikana ndeke no buku.

⁸ Luki limoti, ibunu bawai, makobusolonitogu be: ka Mombukwono-dosu, lisyɛ limoti a madongoni abe byanga elfu yimoti na byanga elfu yimoti a madongoni abe lisyɛ limoti.

⁹ Mombukwono-dosu kegɔ kolipyo katulyoso agume kaki beyo batu bagogo basimaga mino. Luki limoti, a na limbengi linda na ibunu kye kegɔ kapa be mambanzu gutugu bemoti aka obungogito. Apaga be batu basi bopupi ka bunye.

¹⁰ Lisyɛ ka Mombukwono-dosu oduku ndeke madongoni beyo mutɔ wo kubaku odogoku mino. Ka lisyɛ li nilo, lisyɛ olimika ndeke na mungbi, makpamuka masi nimo anzegɛ ka, agbundikana no buku bingbiii, obili na masi nimo a kaso yi olumwogo.

¹¹ Yeki masi igyonosa ndeke beyo, okwononi be yigya kunu iki se kawa bani? Okwononi be yigya kunu iki yotu na yakigama ko Kunzi,

¹² manabundaga lisyɛ ko Kunzi na kagya yasi ambe oduku bikwa. Ka lisyɛ li nilo, buku agbunda ndeke kugu wa lisyɛ wasi, na

makpɔmɔka masi nimɔ anzege kugu wa lisyɛ apyɛ bigbatata.

¹³ Luki limoti, kabyenene na agume ko Kunzi, takabundaga lisyɛ na ɔbili wambiya, ku bungbingbili ika ndeke mino.

¹⁴ Kinili, ibunu bawai, yeke makabundaga lisyɛ li nilɔ, gyoni ngu kunu yasi kaiko banza ni makegu na idfa ko misa ko Kunzi, miko ka maziyo na iyi.

¹⁵ Wiboni se ambe limbengi linda ko Mombukwono-dosu ni pisi ya muhukuso kunu. A mudɔngɔni beyɔ momosu mɔpaka beyɔ ka Polo amukpikilya ndi gɔni mino kabyenene na yimibo yi niyo Kunzi apa ndi.

¹⁶ Okpikaga ndi beyɔ ka babalɔwa basi nibɔ a ndi kanzina mino ko bulya yi niyo. Kuso wa babalɔwa bi nibɔ, atɛ na bapa bayago nibayo a bayarɔrɔ kotombisyo. Batɛ nibɔ bakegu na yimibo na nibɔ bakegu bakigwinonogo binza ka baya boyikosogo isi yi mudɔngɔni beyɔ boyikosogo gɔni mino bapa bayago baya Mobiso Motu. Niyo bagyaga beyɔ, biɔputaga ibu bamombukwana-dabu bi.

¹⁷ Ibunu bawai, mbiya wanɛ, mibini ibunu likpɔmɔka li nili. Wiminyonito neki, kye bunye ka batɛ banye kamubungusogonitɔgu. Wikoni kuwa bingbubu ka baya.

¹⁸ Widukulogoni kopingo aka ka iziyo na kamibo Mombukwono-dosu na Muhukuso kusu Yeso-Kilisito. Ibiɛa ku kaki, katukya mbiya wanɛ na kadwe ka benze na benze! A asi beyɔ aka yo.

AGUMƐ WAMBIYA

Lika: AGUMƐ WAMBIYA (New Testament+)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Lika

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

f796df90-b7da-5393-9b93-c756eba4e5d6